

Bording kirkegård

To præster

Af Bent E. Hansen september 2016

Som bekendt er Bording Kirkegård et besøg værd af mange grunde. Roen og skønheden giver grobund for overvejelser og eftertanker og sætter fantasien og inspirationen i gang. Ligesom navne og datoer fremskynder erindringer og fortællinger.

På vandringen rundt på kirkegården kan man bl.a. erfare, at der ligger to præster begravet. Om disse to vil det følgende omhandle. Til venstre for gangen, der går fra parkeringspladsen og op til kirkens hoveddør ligger **provst Peter Overgaard og fru Ellen Overgaard** begravet.

Peter Overgård er født 11. marts 1908 og død 10. jan. 1994.

Ellen Overgaard født 7. okt. 1911 og død 20. feb. 1993.

Provst Overgaard var præst i Bording 1949 - 1977 - dvs. i 28 år heraf de sidste 7 år som provst.

Han skrev selv, at han havde været præst i et sogn præget af de mange brydninger, der var gået i årene forud. Især den Indre missionske bevægelse havde udøvet stor indflydelse her på egnen, skrev provst Overgaard.

Set i bakspejlet var han nok en stille og høj mand, men han havde en stor personlighed og en vis sikker vilje bagved. Jeg husker ham som dreng – FDF'er – at jeg var en lille smule bange for ham. Han virkede streng og meget myndig, når han optrådte i kirken og ikke mindst når han hvert år trofast mødte op på FDFs sommerlejre.-

Senere som voksen har jeg erfaret ham som en ganske anden. Jeg har været kollega med hans søn, Jens Ole, og derigennem mødte jeg flere gange provst Overgård og fru Overgård som nogle ganske andre personligheder. Jeg mødte dem som Ellen og Peter. Peter var fuld af humor og var venligheden selv og Ellen var en glad og omsorgsfuld mor, der altid havde styr på tingene.

Indtil 1970, ved kommunesammenlægningen, var præsten formand for skolekommissionen, og derfor var han også med til alle læreransættelser. Det hed sig at skolelederen målte ansøgernes faglige kunnen og præsten så på det åndelige og sociale. Om det er helt sandt, ved jeg ikke, men man talte meget om for år tilbage, at præstens signatur på skolen snart var ved at forsvinde, efterhånden som lærerne, han var med til at ansætte, forsvandt.

Både Provsten og fru Overgård var dygtige sangere. Ligesom hendes svigermor havde gjort i sin tid i Bording, dannede Ellen Margrethe Overgaard et sangkor og dirigerede "Kristelige Sangkor" i mange år til glæde for mange i sognet.

Provst Overgaard og fru Ellen Overgaard var meget afholdt som præstepar og de deltog flittigt i kristelige aktiviteter i sognet, især var de meget aktiv inden for DMS (Dansk Missions Selskab)

Provst Overgaards far Jens Nielsen Overgaard var også præst i Bording i 8 år fra 1898-1906, pudsigt nok også i en vækkelsestid med mange brydninger. Så det missionske har ikke været et fremmed begreb for provst Overgaard.

Peter Overgaard er ikke født i Bording men i Hemmet hvor faderen var præst.

Peter Overgaard havde en søster,
Ane Elisabeth Overgaard Nielsen,
som blev født i Bording
Hun blev kun 1 ½ år gammel og ligger
begravet på Bording kirkegård i det
nordvestlige hjørne af kirkegården ikke
langt fra Ellen og Peter Overgaards
gravsted.

Den anden præst der ligger begravet på Bording kirkegård er **Karl Albert Brossmann**. Han ligger begravet ved det nordlige dige med udsigt til den natur og de stier han brugte megen tid på i hans sidste og svære år.

Han var præst i Bording fra 1921-1941, netop i den brydningstid, som Provst Overgård skrev om tiden før ham.

Pastor Brossmann var en dygtig præst, der havde mange ideer og satte gang i mange ting, men han havde også mange odds imod sig. Han var åndeligt set en dybt og alvorlig tænkende mand. Sådan blev der bl.a. sagt om ham i talen efter hans begravelsen.

Han var født i Berlin i Tyskland i 1887 og levede i en tid hvor det ikke var så heldig. Han startede sin præstegerning i Brøns i Sønderjylland i 1917, og da det blev dansk land ved Genforeningen, sagde han, at han ville blive i Danmark. Men de ville hellere have en dansk præst. Han søgte så her i Bording og fik embedet og tilmed en bil. Om forhistorien til det fortælles en sjov historie af præstegårdsforpagteren.

Han fortæller, at engang pastor Brossmann var på hjemmebesøg hos en landmand, udtrykte han ønske om at blive selvkørende – selvbefordrende. Det kunne manden da gerne hjælpe ham med. Han ville da gerne sælge ham både hest og vogn. – De handlede. – Men hesten havde nogle mangler. Den havde aldrig haft seletøj på. Præstegårdsforpagteren ymtede at det ville gå galt om præsten forsøgte at køre med hest og vogn.

”Hvorfor så megen pessimisme kære ven, De glemme at Vor herre er med i alt, hvad jeg foretager mig.”

– Men hvad skete! Forpagteren beretter: ”Først ville den ikke ud af stedet, og da hesten endelig tog et par skridt og opdagede den store hæslige kasse, der fulgte den lige i hælene, tog pokker ved den. Få øjeblikke senere havnede vogn hest og præst i vejgrøften.

Det var en skidt handel præsten havde gjort, og vidnede om hans talent for dette og alt det praktiske. Men historien kom også til Bording, så da han blev ansat som præst, fik han tillige en bil.

Var Brossmann ikke praktisk, så kunne han mange andre ting. Bl.a. var han meget optaget af Indre Mission. I begyndelsen var de også meget begejstret for ham i Bording, men da han blev meget optaget af en yderlig bevægelse inden for Indre Mission – kaldet ”Roum-Humlum” – skiftede populariteten fra meget stor kirkegang til meget lidt. Ofte var der to gudstjenester i Bording – en gudstjeneste med Brossmann og en med fremmed præst.

Han fandt også at der i de højere uddannelserne institutioner var for megen kildekritik og derfor begyndte han selv at undervise unge mennesker. Han var også lang fremme med tanken om at etablere et gymnasium i Bording, hvor den for ham rette undervisning kunne foregå.

Men alt dette delte vandene rigtig meget i Bording og mange læserbreve blev skrevet. Også i menighedsrådene opstod der splittelse i synet på Brossmann. Og da han kort efter 2. verdenskrig startede proklamerede at man skulle tage godt imod tyskerne – som venner – tabte han de fleste af de sidste venner. Til sidst blev han så nervesvækket at han måtte søge sin afsked.

Han var så meget i splid med sig selv at han til sidst opgav livet. Han låste sig inde i Christianshede kirke og skød sig selv foran alteret. Forinden skrev han under trappen, der går op i tårnet, følgende: ”Gud vend det til noget bedre for mig skrækkelige menneske. Hør mig.” Det kan stadig læses. Det var søndag 11. maj 1941 om morgenen.

Efter datidens skik kunne en selvmorder ikke komme i kirken, så han blev ført direkte til graven med en efterfølgende højtidelighed i kirken, hvor flere kendte og prominente personligheder deltog og holdt taler.

Han efterlod sig kone og 3 børn og et plejebarn

Brossmann var uden tvivl en dygtig præst og en præst, der ikke gik på kompromis med sine holdninger og meninger.

